

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy

w zakresie kwalifikacji

FRK.02. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych

wyodrębnionej w zawodzie

pracownik pomocniczy fryzjera 932920

Branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK)

Warszawa 2021

Autor: mgr Michał Furmaniak

Recenzenci:

Recenzent 1-nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego mgr inż. Elżbieta Małek

Recenzent 2-przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu mgr Katarzyna Goljat,

Ekspert: mgr Teresa Koszela

Polska Rama Kwalifikacji: 2

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy

1. Wprowadzenie	5
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych	10
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia	10
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	15
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	17
3. Cele kształcenia KUZ	17
4. Program nauczania dla przedmiotu: Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy	18
4.1. Cele ogólne przedmiotu	18
4.2. Cele szczegółowe przedmiotu	18
4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	18
4.4. Procedury osiągania celów kształcenia	20
4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	21
5. Ewaluacja programu KUZ	22
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	25
6.1. Wykaz literatury	25
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	26
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	26
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu kursu	27

Kurs umiejętności zawodowych został opracowany dla tylko dla jednej części efektów kształcenia - jednostki efektów kształcenia (JEK) FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy.

1. Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji.

Od 1 września 2020 r. kształcenie na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego określoną w przepisach wydanych na podstawie art.46 ust. 1 Ustawy Prawo Oświatowe, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych określone w przepisach wydanych na podstawie art.46 ust. 1 Ustawy Prawo Oświatowe.

Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych.

Zwolnienie następuje po złożeniu wniosku przez zainteresowanego słuchacza i przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu kursu. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe zdobywanie kwalifikacji poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych i możliwości zaliczenia efektów takiego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być organizowane i prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Możliwe formy kształcenia na kursie umiejętności zawodowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652):

- dzienna – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarna – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaoczna – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Opis zawodu z uwzględnieniem nowych technologii, oczekiwań pracodawców, dynamiki rozwoju branży fryzjersko-kosmetycznej

Zawód pracownik pomocniczy fryzjera jest zawodem usługowym należącym do branży fryzjersko-kosmetycznej, mieszczącym się w sferze usług publicznych. Absolwent kursu kształcącego w zakresie kwalifikacji *FRK.02. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych* powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- wykonywania prac związanych z przygotowaniem stanowiska pracy dla fryzjera;
- wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zmiany kształtu włosów;
- wykonywania prac porządkowych stanowiska pracy fryzjera oraz na terenie zakładu fryzjerskiego;
- wykonywania prac pomocniczych związanych z obsługą klientów w zakładzie fryzjerskim;
- wykonywania prac pomocniczych podczas wykonywania zabiegów strzyżenia, golenia oraz formowania zarostu;
- asystowania podczas wykonywania zabiegów zmiany koloru włosów;
- nabywania umiejętności z zakresu kompetencji personalnych, pracy zespołowej, odpowiedzialności za przydzielone zadania;
- wykonywania prac pomocniczych wspierających czynności wykonywane przez fryzjera;
- wykonywania prostych stylizacji fryzur.

Istotą zawodu jest posiadanie podstawowej wiedzy teoretycznej z dziedziny fryzjerstwa i praktycznej wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych, łączenie wiedzy teoretycznej oraz podstawowych umiejętności praktycznych oraz łączenie potrzeb i oczekiwań klienta oraz możliwości uczniów. W wyniku kształcenia absolwent branżowej szkoły I stopnia w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera posiada umiejętności miękkie w zakresie kluczowych kompetencji personalnych i społecznych, takich jak: przestrzegania zasad kultury i etyki w zawodzie, stosowania podstawowych technik radzenia sobie ze stresem, analizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych, planując drogę rozwoju zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wykonując zadania zawodowe oraz współpracując w zespole.

Odniesienie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy

Fryzjerstwo to dziedzina z przyszłością zarówno w kontekście pracy zawodowej, jak również w odniesieniu do codziennych potrzeb związanych z dbaniem o higienę i wygląd. Kształcenie w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera jest niezbędne i oczekiwane przez rynek pracy. W Polsce brakuje osób wykonujących prace fizyczne – od pracowników najniższego szczebla do wykwalifikowanych specjalistów. Z analiz prowadzonych przez barometry zawodów wynika zwiększający się udział zawodów deficytowych. Zapotrzebowanie pracodawców na wykwalifikowanych pracowników jest w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka.

Obowiązki organizatorów kwalifikacyjnych kursów zawodowych w stosunku do okręgowej komisji egzaminacyjnej

Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy jest obowiązany poinformować okręgową komisję egzaminacyjną o rozpoczęciu kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia tego kształcenia. Informacja powinna zawierać:

- oznaczenie podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w zakresie której jest prowadzone kształcenie;
- termin rozpoczęcia i zakończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- liczbę słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy powinien zakończyć się nie później niż na 6 tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego.

Wymagania wstępne dla słuchaczy

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny;

oraz w uzasadnionych przypadkach inne osoby, które spełniają poniższe warunki:

- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponadgimnazjalnej;
- osoby spełniające warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie przypadków, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz.U. 2017 poz. 1562 z późn. zm.).

Kurs umiejętności zawodowych jest bezpłatną, pozaszkolną formą kształcenia ustawicznego adresowaną do osób dorosłych, zainteresowanych uzyskiwaniem i uzupełnianiem wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Uczestnikami kursu mogą zostać osoby dorosłe (które ukończyły 18 lat):

- absolwenci wszystkich typów szkół – szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół policealnych – zainteresowani zdobywaniem kwalifikacji zawodowych;
- absolwenci studiów wyższych, którym zdobyty zawód nie daje możliwości zatrudnienia;
- osoby dorosłe, pracujące w danym zawodzie, chcące nabyć lub zaktualizować wiedzę i umiejętności zawodowe wymagane przez pracodawcę.

- aktualni słuchacze liceów ogólnokształcących dla dorosłych, którzy znajdą czas na równoległe zdobywanie kwalifikacji zawodowych.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego wskazuje szczególne wymagania wstępne dla uczestników kursu umiejętności zawodowych w zakresie kwalifikacji *FRK.02. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych*, uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być wyłącznie osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być osoby posiadające zaświadczenie wydane przez lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia,
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu,
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu,
- doposażanie pracowni i warsztatów szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne,

ponadto w zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych jest to program przedmiotowy o strukturze spiralnej.

Strukturę programu nauczania kursu umiejętności zawodowych określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 652). Zgodnie z którym kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzi się na podstawie programu nauczania, który zawiera:

- nazwę formy kształcenia;
- czas trwania, liczbę godzin kształcenia i sposób jego organizacji;

- wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy, które w przypadku słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych i uczestników kursów umiejętności zawodowych uwzględniają także szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w danym zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, określone w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- cele kształcenia i sposoby ich osiągania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub uczestników kształcenia w formach pozaszkolnych, w zależności od ich potrzeb i możliwości;
- plan nauczania określający nazwę zajęć oraz ich wymiar;
- treści nauczania w zakresie poszczególnych zajęć;
- opis efektów kształcenia;
- wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych;
- sposób i formę zaliczenia.

Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

Zaliczenie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Współpraca przy opracowaniu programu

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy ze szkołami branżowymi branży fryzjersko-kosmetycznej oraz placówkami kształcenia zawodowego i ustawicznego z województwa lubelskiego oraz małopolskiego.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Na etapie grupowania efektów kształcenia jednym z przyjętych kryteriów do grupowania jest możliwość kształcenia na odległość.

Tabela 1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy Ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep.	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy
rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	30	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje zabiegów pielęgnacji włosów – wymienia metody i techniki mycia oraz pielęgnacji włosów – rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów 	x
przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu pielęgnacji włosów ek	30	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu pielęgnacji włosów – wskazuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów pielęgnacji włosów – organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu pielęgnacji włosów 	x
rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	40	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy – wskazuje zastosowanie preparatów do mycia włosów i skóry głowy – grupuje preparaty do mycia włosów i skóry głowy – wskazuje zastosowanie preparatów służących do zabiegów regeneracji i kondycjonowania włosów – wymienia preparaty stosowane podczas zabiegów regeneracji i kondycjonowania – grupuje preparaty do regeneracji i kondycjonowania włosów 	x
wykonuje czynność mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik ek	80	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia techniki masażu skóry głowy – wymienia metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy – stosuje różne metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy – stosuje w trakcie zabiegu mycia włosów techniki masażu skóry głowy 	x

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy Ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep.	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy
wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera ek	60	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w trakcie zabiegu pielęgnacji zalecaną technikę masażu – wymienia aparaturę do zabiegów pielęgnacji włosów i skóry głowy – wykonuje zabieg mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną – wykorzystuje w trakcie zaleconego zabiegu pielęgnacyjnego specjalistyczną aparaturę – wykonuje zabiegi regeneracji i kondycjonowania włosów zgodnie z zaleceniem fryzjera 	x
przygotowuje klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	30	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną do zabiegów mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów – stosuje bieliznę zabiegową i ochronną do wskazanego zabiegu mycia i pielęgnacji włosów – wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy – wykonuje czynności wstępne przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy 	x
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	270		
przestrzega zasad kultury i etyki zawodowej kp	-	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady etyczne wchodzące w skład kodeksu zawodowego fryzjera – stosuje zasady uczciwości, sumienności, rzetelności i lojalności w wykonywaniu obowiązków zawodowych – przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 	x
stosuje techniki radzenia sobie ze stresem kp	-	<ul style="list-style-type: none"> – określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych – identyfikuje u siebie symptomy stresu – rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych wpływających na występowanie stresu 	x
aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe kp	-	<ul style="list-style-type: none"> – planuje drogę rozwoju zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa 	x

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy Ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep.	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy
		– stosuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych	
współpracuje w zespole kp	-	– wyjaśnia pojęcia: zespół, praca zespołowa, lider – wymienia zasady zachowań asertywnych – wskazuje zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami	x
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	-		

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Kurs umiejętności zawodowych może rozpocząć się w dowolnym momencie danego semestru.

Proponowany całkowity czas trwania kursu w formie dziennej lub stacjonarnej 4 miesiące.

Tabela 2 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez organizatora kursu	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	– wymienia rodzaje zabiegów pielęgnacji włosów – wymienia metody i techniki mycia oraz pielęgnacji włosów – rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów	Wykonywanie zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	30	Miesiąc 1-4
	przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego	– rozpoznaje elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu pielęgnacji włosów		30	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez organizatora kursu	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
	zabiegu pielęgnacji włosów ek	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów pielęgnacji włosów organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu pielęgnacji włosów 			
	rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	<ul style="list-style-type: none"> nazywa preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów do mycia włosów i skóry głowy grupuje preparaty do mycia włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów służących do zabiegów regeneracji i kondycjonowania włosów wymienia preparaty stosowane podczas zabiegów regeneracji i kondycjonowania grupuje preparaty do regeneracji i kondycjonowania włosów 		40	
	wykonuje czynność mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia techniki masażu skóry głowy wymienia metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje różne metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje w trakcie zabiegu mycia włosów techniki masażu skóry głowy 		80	
	wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera ek	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w trakcie zabiegu pielęgnacji zalecaną technikę masażu wymienia aparaturę do zabiegów pielęgnacji włosów i skóry głowy 		60	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez organizatora kursu	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje zabieg mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną wykorzystuje w trakcie zaleconego zabiegu pielęgnacyjnego specjalistyczną aparaturę wykonuje zabiegi regeneracji i kondycjonowania włosów zgodnie z zaleceniem fryzjera 			
	przygotowuje klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną do zabiegów mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów stosuje bieliznę zabiegową i ochronną do wskazanego zabiegu mycia i pielęgnacji włosów wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy wykonuje czynności wstępne przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy 		30	

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego)

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy		270	rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje zabiegów pielęgnacji włosów wymienia metody i techniki mycia oraz pielęgnacji włosów rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów
			przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu pielęgnacji włosów ek	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu pielęgnacji włosów wskazuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów pielęgnacji włosów organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu pielęgnacji włosów
			rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	<ul style="list-style-type: none"> nazywa preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów do mycia włosów i skóry głowy grupuje preparaty do mycia włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów służących do zabiegów regeneracji i kondycjonowania włosów wymienia preparaty stosowane podczas zabiegów regeneracji i kondycjonowania grupuje preparaty do regeneracji i kondycjonowania włosów
			wykonuje czynność mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia techniki masażu skóry głowy wymienia metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje różne metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje w trakcie zabiegu mycia włosów techniki masażu skóry głowy
			wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera ek	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w trakcie zabiegu pielęgnacji zalecaną technikę masażu wymienia aparaturę do zabiegów pielęgnacji włosów i skóry głowy wykonuje zabieg mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w trakcie zaleconego zabiegu pielęgnacyjnego specjalistyczną aparaturę wykonuje zabiegi regeneracji i kondycjonowania włosów zgodnie z zaleceniem fryzjera
			przygotowuje klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną do zabiegów mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów stosuje bieliznę zabiegową i ochronną do wskazanego zabiegu mycia i pielęgnacji włosów wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy wykonuje czynności wstępne przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

W tabeli podano liczę godzin zajęć edukacyjnych dla formy dziennej. Inne możliwe formy kształcenia to forma stacjonarna, zaoczna.

Możliwa jest realizacja wszystkich treści (efektów) kształcenia w zakresie kształcenia teoretycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Czas trwania kursu 4 miesiące (dla formy dziennej), liczba godzin niezbędna do realizacji programu nauczania 270 godz.

Tabela 4 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin	Uwagi o realizacji
Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy	270	Kształcenie praktyczne
Łączna liczba godzin zajęć	270	

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

Uwagi o realizacji zajęć/przedmiotów:

- zalecana kolejność realizacji zgodna z planem kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- zalecane miejsca realizacji wskazane w szczegółowych warunkach realizacji dla poszczególnych przedmiotów;
- brak wymagań w zakresie sezonowości prowadzenia prac.

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- wykonywania prac związanych z przygotowaniem stanowiska pracy do usług fryzjerskich;
- wykonywania zabiegów pielęgnacji włosów.

4. Program nauczania dla przedmiotu: Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy

4.1. Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- poznanie technik wykonywania zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy,
- wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy.

4.2. Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- rozpoznawanie zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy,
- przygotowywanie stanowiska fryzjerskiego do planowego zabiegu pielęgnacji włosów,
- rozpoznawanie preparatów do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy,
- wykonywanie czynności mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik,
- wykonywanie czynności pielęgnacyjnych zgodnie z zaleceniem fryzjera,
- przygotowywanie klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.

4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.	30	rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje zabiegów pielęgnacji włosów – wymienia metody i techniki mycia oraz pielęgnacji włosów – rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów
Przygotowywanie stanowiska fryzjerskiego do planowego zabiegu pielęgnacji włosów.	30	przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu pielęgnacji włosów	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu pielęgnacji włosów – wskazuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów pielęgnacji włosów

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			<ul style="list-style-type: none"> organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu pielęgnacji włosów
Preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.	40	rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	<ul style="list-style-type: none"> nazywa preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów do mycia włosów i skóry głowy grupuje preparaty do mycia włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów służących do zabiegów regeneracji i kondycjonowania włosów wymienia preparaty stosowane podczas zabiegów regeneracji i kondycjonowania grupuje preparaty do regeneracji i kondycjonowania włosów
Wykonywanie czynności mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik.	80	wykonuje czynność mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik	<ul style="list-style-type: none"> wymienia techniki masażu skóry głowy wymienia metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje różne metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje w trakcie zabiegu mycia włosów techniki masażu skóry głowy
Wykonywanie czynności pielęgnacyjnych zgodnie z zaleceniem fryzjera.	60	wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w trakcie zabiegu pielęgnacji zalecaną technikę masażu wymienia aparaturę do zabiegów pielęgnacji włosów i skóry głowy wykonuje zabieg mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną wykorzystuje w trakcie zaleconego zabiegu pielęgnacyjnego specjalistyczną aparaturę wykonuje zabiegi regeneracji i kondycjonowania włosów zgodnie z zaleceniem fryzjera
Przygotowywanie klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.	30	przygotowuje klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną do zabiegów mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów stosuje bieliznę zabiegową i ochronną do wskazanego zabiegu mycia i pielęgnacji włosów wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy wykonuje czynności wstępne przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy

Wybrane treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Zaleca się jako wiodącą metodę nauczania: ćwiczenia praktyczne i pokaz z instruktą. Ponadto metoda pracy, jaką należy zastosować jest metoda tekstu przewodniego i ćwiczenie produkcyjne. Zalecane metody wdrażają słuchaczy do samokształcenia oraz sprzyjają wyrobieniu odpowiedzialności za wykonane zadania. Treści powinny być nadbudowywane i dostosowane do zróżnicowanego poziomu wiedzy słuchaczy w oparciu o podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu wykonywania zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy. Możliwość kształcenia na odległość w zajęciach praktycznych w wybranych efektach kształcenia można oprzeć w części np. na filmach instruktażowych, schematach wykonywania zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy.

Obudowa dydaktyczna

Instrukcje, czasopisma, katalogi, filmy i prezentacje multimedialne, schematy, tabele, plansze o tematyce branżowej.

Pracownia fryzjerska wyposażona w: konsolę, lustro, fotel, treningową główkę fryzjerską ze statywem damską i męską, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebienie: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu, szczotki: do rozczesywania włosów, kokówkę, tunelową, do modelowania okrągłą około 24 mm, 36 mm, 45 mm, szczotkę karkówkę, klipsy/klamry po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatkę zabezpieczającą do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50 szt., szpilki kokówki 50 szt., wypełniacz do koka okrągły i płaski, białinę fryzjerską zabiegową i ochronną, maszynkę do strzyżenia z nasadkami, suszarkę ręczną (wyposażenie na jednego słuchacza), promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wannę do dezynfekcji, suszarkę hełmową, prostownicę, karbownicę, lokówki różnej grubości i kształtów, podwłóknik gumowy lub skórzany, wagę fryzjerską, menzurkę, konturówkę, pomocnik fryzjerski, myjnię fryzjerską (wyposażenie na trzech słuchaczy), hoker, saunę fryzjerską, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do Internetu i drukarki, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotkę do zmiatania z szufelką, wannę do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w: treningowe główki fryzjerskie damskie i męskie ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób włosów i skóry głowy, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamerę; środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do Internetu oraz drukarki, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw.

Obudowa dydaktyczna w zakresie przedmiotu umożliwiające stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni fryzjerskiej lub w pracowni technologicznej. w pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne powinny się znajdować komputer z dostępem do Internetu, urządzenia multimedialne.

Wyposażenie w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz aplikacje umożliwiające stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach i indywidualnie.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia, współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu, realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu, doposażanie pracowni szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne oraz realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczących się proponuje się przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru oraz testu praktycznego.

Obserwacja czynności słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń i zadań praktycznych. Stosowanie sprawdzianów ustnych i pisemnych, testów typu próba pracy.

Obserwując czynności słuchaczy i dokonując oceny jego pracy, należy uwzględnić następujące kryteria:

- dobór aparatury i urządzeń generujących różne rodzaje energii fizycznej,
- znajomość obsługi aparatury i urządzeń,
- wykonywanie zabiegów zgodnie ze wskazaniami i według obowiązujących zasad,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej podczas wykonania zabiegów.

Ocenie podlegać będą również kompetencje personalne i społeczne związane z wykonywaniem zadań zawodowych. Oceniamy planowanie pracy pod kątem wykonania przydzielonych zadań. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości, również uwzględniając metody i techniki kształcenia na odległość.

Indywidualizacja pracy ze słuchaczami/uczestnikami

Wymagania edukacyjne, metody oraz środki dydaktyczne i formy kształcenia, powinny być odpowiednio dobrane do potrzeb i możliwości słuchaczy.

5. Ewaluacja programu KUZ

W odniesieniu do programu nauczania ewaluacja to próba ustalenia odpowiedzi na pytania typu:

- czy program jest możliwy do realizowania, a jeśli tak, to jakie czynniki sprzyjają, a jakie utrudniają realizację programu?
- czy i w jakim stopniu cele określone przez program zostały osiągnięte?
- jakie powinny być warunki osiągania zamierzonych celów?
- jakie są ewentualne uboczne następstwa (dodatnie i ujemne) realizacji programu?
- jakie czynności należy wykonać dla udoskonalenia programu?

Ewaluacja programu nauczania jest badaniem i oceną samego programu oraz efektów jego realizacji zorientowanym na: osiągnięcie zamierzonych celów (z uwzględnieniem tzw. efektów ubocznych), warunki realizacji programu i analizę zmiennych mających wpływ na tę realizację oraz określenie sposobu optymalizacji i modernizacji programu. Ewaluacja programu jest zabiegiem złożonym, trudnym, czasochłonnym, lecz bardzo potrzebnym. Wyniki ewaluacji uzasadniają potrzebę określonych zmian w programie nauczania i wytyczenie kierunków jego systematycznej modernizacji.

Tabela 6. Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy			
rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań. 	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu pielęgnacji włosów ek	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i 	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców.	W czasie i po zakończeniu kursu.

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	
rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	– Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
wykonuje czynność mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik ek	– Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera ek	– Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
przygotowuje klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy ek	– Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców.	W czasie i po zakończeniu kursu.

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) B. Feist, T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Fryzjerstwo wraz z poradami kosmetycznymi.
- 2) Z. Sumirska, Bezpieczeństwo i higiena pracy w zawodzie fryzjer.
- 3) Z. Sumirska, Nowoczesna stylizacja.
- 4) G. Luhr, Stylizacja- elementy projektowania fryzur.
- 5) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Egzamin zawodowy.
- 6) M. Hulksen, H. Korekamp, B. Wiggelinghoff, D. Gortatewicz, Higiena.
- 7) Praca zbiorowa, Nowe fryzjerstwo.
- 8) Z. Sumirska, D. Gortatewicz, Nowoczesne fryzjerstwo.
- 9) Z. Sumirska, A. Bernat, M. Kostrzevska, Nowoczesna stylizacja – kolor, forma, styl.
- 10) D. Gortatewicz Higiena, B. Feist, T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Fryzjerstwo podstawy.
- 11) I. Suligowska, M. Suligowska, Z. Sumirska, M. Kostrzevska, Nowoczesne fryzjerstwo – chemia, technologie, techniki.
- 12) Z. Sumirska, I. Suligowska, M. Suligowska, J. Sońta, Nowoczesne zabiegi fryzjerskie.
- 13) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Techniki fryzjerskie zmiany koloru włosów.
- 14) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Techniki fryzjerskie pielęgnacji włosów.
- 15) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Techniki fryzjerskie strzyżenia włosów, formowania fryzur i ondulowania.
- 16) G. Buhmann, I. Feigel, B. Freidewold, B. Jung, G. Lühr, A. Strecker, B. Wiggelinghoff (opracowanie B. Wach-Mińkowska i D. Gortatewicz), Fryzjerstwo. Tom I. Podstawy fryzjerstwa.
- 17) G. Buhmann, I. Feigel, B. Freidewold, B. Jung, G. Lühr, A. Strecker B. Wiggelinghoff (opracowanie B. Wach-Mińkowska i D. Gortatewicz), Fryzjerstwo. Tom II. Techniki fryzjerskie.
- 18) Czasopisma branżowe.

Wyzkaz literatury należy aktualizować w miarę ukazywania się nowych pozycji wydawniczych.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Przedmiot: Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy

Instrukcje, czasopisma, katalogi, filmy i prezentacje multimedialne, schematy, tabele, plansze o tematyce branżowej.

Pracownia fryzjerska wyposażona w: konsolę, lustro, fotel, treningową główkę fryzjerską ze statywem damską i męską, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebienie: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu, szczotki: do rozczesywania włosów, kokówkę, tunelową, do modelowania okrągłą około 24 mm, 36 mm, 45 mm, szczotkę karkówkę, klipsy/klamry po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatkę zabezpieczającą do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50 szt., szpilki kokówki 50 szt., wypełniacz do koka okrągły i płaski, bieliznę fryzjerską zabiegową i ochronną, maszynkę do strzyżenia z nasadkami, suszarkę ręczną (wyposażenie na jednego słuchacza), promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wannę do dezynfekcji, suszarkę hełmową, prostownicę, karbownicę, lokówki różnej grubości i kształtów, podwłosnik gumowy lub skórzany, wagę fryzjerską, menzurkę, konturówkę, pomocnik fryzjerski, myjnię fryzjerską (wyposażenie na trzech słuchaczy), hoker, saunę fryzjerską, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do Internetu i drukarki, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotkę do zamiatania z szufelką, wannę do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w: treningowe główki fryzjerskie damskie i męskie ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób włosów i skóry głowy, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamerę; środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do Internetu oraz drukarki, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw.

Obudowa dydaktyczna w zakresie przedmiotu umożliwiające stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Proponuje się system ocen, według następującej skali z poszczególnych zajęć edukacyjnych:

- stopień celujący - 6;
- stopień bardzo dobry - 5;
- stopień dobry - 4;
- stopień dostateczny - 3;
- stopień dopuszczający - 2;
- stopień niedostateczny - 1.

Forma i sposób zaliczenia poszczególnych zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od specyfiki nauczanych treści kształcenia i może być:

- ustna;
- pisemna;
- praktyczna.

Wyboru formy zaliczenia dokonują nauczyciele/instruktorzy prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć.

Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych:

- uczęszczanie na zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania, w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia;
- uzyskanie ocen wyższych niż niedostateczne z zaliczeń przeprowadzanych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, określonych w planie nauczania;
- w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia słuchacz kursu może poprawiać ocenę w formie i terminie ustalonym z nauczycielem/instruktorem prowadzącym zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Zaświadczenia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 652).

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu kursu

Tabela 7 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 8 Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy		
rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje zabiegów pielęgnacji włosów wymienia metody i techniki mycia oraz pielęgnacji włosów rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów 	Zabiegi mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.
przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu pielęgnacji włosów	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu pielęgnacji włosów wskazuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów pielęgnacji włosów organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu pielęgnacji włosów 	Przygotowywanie stanowiska fryzjerskiego do planowego zabiegu pielęgnacji włosów.
rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	<ul style="list-style-type: none"> nazywa preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów do mycia włosów i skóry głowy grupuje preparaty do mycia włosów i skóry głowy wskazuje zastosowanie preparatów służących do zabiegów regeneracji i kondycjonowania włosów wymienia preparaty stosowane podczas zabiegów regeneracji i kondycjonowania grupuje preparaty do regeneracji i kondycjonowania włosów 	Preparaty do mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.
wykonuje czynność mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik	<ul style="list-style-type: none"> wymienia techniki masażu skóry głowy wymienia metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje różne metody i techniki mycia włosów oraz skóry głowy stosuje w trakcie zabiegu mycia włosów techniki masażu skóry głowy 	Wykonywanie czynności mycia włosów i skóry głowy z zastosowaniem różnych metod i technik.
wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w trakcie zabiegu pielęgnacji zalecaną technikę masażu wymienia aparaturę do zabiegów pielęgnacji włosów i skóry głowy wykonuje zabieg mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną wykorzystuje w trakcie zaleconego zabiegu pielęgnacyjnego specjalistyczną aparaturę wykonuje zabiegi regeneracji i kondycjonowania włosów zgodnie z zaleceniem fryzjera 	Wykonywanie czynności pielęgnacyjnych zgodnie z zaleceniem fryzjera.

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
FRK.02.3. Wykonywanie zabiegów mycia pielęgnacji włosów i skóry głowy		
Efekty kształcenia	Efekty kształcenia	
przygotowuje klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną do zabiegów mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów – stosuje bieliznę zabiegową i ochronną do wskazanego zabiegu mycia i pielęgnacji włosów – wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy – wykonuje czynności wstępne przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji włosów i skóry głowy 	Przygotowywanie klienta do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy.